

Пети урок Поща, пари

Множествено число на съществителни имена от мъжки род един стол – много столове

Бройна форма на съществителни от мъжки род един стол – два стола

Въпросителни местоимения за количество колко (колко стола)

Неопределителни местоимения за количество няколко (няколко стола)

Пари: лев, стотинка, евро, долар

Глаголи: имам, нямам, искам, давам, купувам, отивам, излизам, влизам, плащам, продавам

аз имам/ти имаш/той, тя, то има/ ние имаме/вие имате/те имат

аз нямам/ти нямаш/той, тя, то няма/ние нямаме/вие нямате/те нямат

аз искам/ти искаш/той, тя, то иска/ние искаме/вие искате/те искат

аз давам/ти даваш/той, тя, то дава/ние даваме/вие давате/те дават

аз купувам/ти купуваш/той, тя, то купува/ние купуваме/вие купувате/те купуват

аз отивам/ти отиваш/той, тя, то отива/ние отиваме/вие отивате/те отиват

аз излизам/ти излизаш/той, тя, то излиза/ние излизаме/вие излизате/те излизат

аз влизам/ти влизаш/той, тя, то влиза/ ние влизаме/вие влизате/те влизат

аз плащам/ти плащаш/той, тя, то плаща/ние плащаме/вие плащате/те плащат

аз продавам/ти продаваш/той, тя, то продава/ние продаваме/вие продавате/те продават

Команди: Искай! Искайте! Дай! Дайте! Купи! Купете! Иди! Идете! Отвори! Отворете!

Излез! Излезте! Влез! Влезте! Плати! Платете! Продай! Продайте!

Това е един плик.

един лист

Това са два плика.

два листа

Това са много пликове.

много листове

една пощенска картичка

много пощенски картички

една марка

две марки

много марки

едно писмо

две писма

много писма

една поща

една пощенска кутия

един павилион и една купувачка

павилион и един купувач

павилион и двама купувачи

павилион, продавачка и купувачка

един продавач на павилиона в пощата

Това са български пари в банкноти.

Пари

Два лева

Пет лева

Десет лева

Двадесет лева

Петдесет лева

Сто лева

Това са български пари на стотинки.

една стотинка

две стотинки

пет стотинки

десет стотинки

двадесет стотинки

петдесет стотинки

един лев = сто стотинки

Европейски пари – евро

Това са европейски банкноти в евро.

Едно евро

Две евро

Пет евро

Десет евро

Двадесет евро

Петдесет евро

Сто евро

Двеста евро

Петстотин евро

Упражнение 1 Прочетете изреченията. Замествайте подчертаната дума с дадените в скоби, като направите нужните промени.

Това е **един плик**. Тук има **много пликове**. Аз имам **два плика**. Ти имаш **няколко плика**.
(лист, лев, молив, речник, стол, маркер, гардероб) УЧЕБНИК

Това е **една книга**. Тук има **много книги**. Аз имам **две книги**. Ти имаш **няколко книги**.
(чанта, химикалка, писалка, маса, тетрадка, възглавница, етажерка)

Това е **едно списание**. Тук има **много списания**. Аз имам **две списания**. Ти имаш **няколко списания**.

(бюро, легло, канапе, писмо, одеяло) КАНАПЕ-КАНАПЕТА -О/-А БЮРО/БЮРА
-Е/-ТА МОМЧЕ/МОМЧЕТА

Това са **пари**. Ти имаш **много пари**.

(книги, тетрадки, моливи, химикалки, стотинки, листове, марки, пликове, гардероби, легла, чаршафи, маркери, столове, канапета, етажерки, възглавници, бюра, ключове, маси, речници, вестници, учебници, чанти, списания, карти, картички)

Колко **плика** имате? – Аз имам няколко **плика**.

(лист, ключ, маркер, молив, стол, чаршаф, речник, учебник, вестник)

- Имате ли **пликове**?

- Да, имаме **много пликове**. Колко **плика** искате?

- Искам един **плик**.

(листове, столове, моливи, маркери, речници, учебници, вестници, ключове)

- Имате ли **тетрадки**?

- Да, имаме **много тетрадки**. Колко **тетрадки** искате?

- Искам една **тетрадка**.

(чанти, книги, химикалки, писалки, марки)

- Имате ли **легла**?

- Да, имаме **много легла**. Колко **легла** искате?

- Искам едно **легло**.

(бюра, списания, одеяла, пердета)

Колко **прозореца** има в тази стая? – В тази стая има **два прозореца**.

(стол, гардероб, килим, телевизор)

На колко **етажа** е този блок? – Този блок е на **два етажа**.

(3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10)

Колко **книги** има на тази маса? – На тази маса има **две книги**.

(марка, тетрадка, химикалка, чанта, писалка)

- Колко **молива** имаш?

- Аз имам **няколко молива**. А ти?

- Аз имам **много моливи**.

(ключа/ключове, речника/речници, учебника/учебници, листа/листове, плика/пликове)

Единствено число, множествено число и бройна форма на съществителни имена от мъжки род

ед.ч.	мн.ч.	бройна форма	
един	много	2(два), 3, 4,... колко, няколко	
плик	пликове	плика	ТОЛКОВА
лист	листовете	листа	
стол	столове	стола	
блок	блокове	блока	
лев	левовете	лева	
ключ	ключове	ключа	
чай	чайове(чай)	чая	
етаж	етажи	етажа	
гардероб	гардероби	гардероба	
молив	моливи	молива	
учебник	учебници	учебника	
речник	речници	речника	
вестник	вестници	вестника	
прозорец	прозорци	прозореца	
студент	студенти	двама студенти	ЧЕТИРИМА
преподавател	преподаватели	двама преподаватели	ПЕТИМА
господин	господа	трима господа	ШЕСТ
			СЕДЕМ
			...

Единствено число, множествено число и бройна форма на съществителни имена от женски род

ед.ч.	мн.ч.	бройна форма	
една	много	2(две), 3, 4,... колко, няколко	
поща	пощи	=	пощи
марка	марки	=	марки
стая	стаи	=	стаи
книга	книги	=	книги
чанта	чанти	=	чанти
тетрадка	тетрадки	=	тетрадки
химикалка	химикалки	=	химикалки
възглавница	възглавници	=	възглавници
студентка	студентки	=	студентки
преподавателка	преподавателки	=	преподавателки
госпожа	госпожи	=	госпожи
госпожица	госпожици	=	госпожици

Единствено число, множествено число и бройна форма на съществителни имена от среден род

ед.ч.	мн.ч.	бройна форма	
едно	много	2(две), 3, 4,... колко, няколко	
писмо	писма	=	писма
легло	легла	=	легла
общезитие	общезития	=	общезития
дете	деца	=	деца
момче	момчета	=	момчета
момиче	момичета	=	момичета
одеяло	одеяла	=	одеяла
кафе	кафета	=	кафета

Пари

БАНКНОТИ/МОНЕТИ

Това са пари. Това са български пари. Това са български левове. Тези пари са банкноти.
Това са също пари. Тези пари са монети. Това са български стотинки.
Това са български пари. Колко лева има тук? – Тук има един лев.

два лева, 3, 4, 5, 10, 20, 50 лева
100, 150, 200 лева, много пари

Това са стотинки. Колко стотинки има тук? – Тук има една стотинка.

две, 5, 10, 20, 50, много стотинки

ИМАМ

Аз имам български пари.
Ти имаш канадски пари.
Той има руски пари.
Тя има турски пари.
Ние имаме румънски пари.
Вие имате американски пари.
Те имат английски пари.

НЯМАМ

Аз нямам 1 лев.
Ти нямаш 2 лева.
Той няма 5 лева.
Тя няма 10 лева.
Ние нямаме 20 евро.
Вие нямате 30 евро.
Те нямат пари.

Упражнение 2 Отговорете на въпроса. Замествайте подчертаната дума с дадените в скоби.

В Германия, Франция, Гърция, Италия, Испания, Полша, Чехия, Унгария, Португалия има евро.

Модел: Какви пари има в Германия? – Там има евро.

(Гърция, Франция, Италия, Испания, Полша, Чехия, Унгария, Португалия/евро)

(Англия/лира паунд, България/лев, Турция/лири, Япония/йени, Индия/рупии, Сирия/лири, САЩ/долари, Китай/юани, Канада/долари, Румъния/леи, Русия/рубли, Сърбия/динари, Корея/вон)

Упражнение 3 Говорете с колежата до Вас. Замествайте подчертаната дума с дадените в скоби.

Диалог

- Аз имам 5 стотинки. Вие имате ли стотинки?
- Да, аз също имам стотинки.
- Колко стотинки имате?
- Аз имам 50 стотинки.
(10/40, 20/60, 55/80, 90/30, 70/35)

Диалог

- Ти имаш ли български пари?
- Да. Аз имам дващест и два лева.
- А имаш ли стотинки?
- Да. Имам 25 стотинки.
(10/11, 30/45, 80/60, 73/44, 92/58)

Упражнение 4 Давайте и изпълнявайте команди.

ИСКАМ (от)

Анна има левове, но няма стотинки. Тя иска Ася 5 стотинки. Ася дава Анна 5 стотинки.
Аз искам от Ася 1 лев.
Ти искаш от Иво два лева.
Асен иска от Зоя 5 лева.
Тя иска от Анна 10 лева.
Детето иска от мама 20 лева.
Ние искаме от Катя 50 лева.
Вие искате от Лора 100 лева.
Те искат от Нели 50 стотинки.

Искай!

Искайте!

ДАВАМ (на)

Аз давам на Мария 25 стотинки.
Ти даваш на Иван 55 стотинки.
Той дава на Калина 15 стотинки.
Тя дава на детето 75 стотинки.
Детето дава на Боян 35 стотинки.
Ние даваме на детето 40 стотинки.
Вие давате на Лора много пари.
Те дават на Стефан малко пари.

Дай!

Дайте!

Вие имате химикалка, но нямате молив. Искайте от колежата молив! – Дайте ми 1 молив!

плик

плик и лист

левове

лист

марка

стотинки

лист

марка

стотинки

1 лист

1 марка

стотинки

Искайте от колегата една тетрадка! Какво правите? – Аз искам от колегата тетрадка.

една химикалка	химикалка
един маркер	маркер
един лист	лист

Дайте на колегата един молив! Какво правите? – Аз давам на колегата молив.

един лист	лист
една марка	марка
50 стотинки	стотинки

В пощата

Упражнение 5 Четете и замествайте с дадените в скобите думи.

Това е поща. Това е пощенска кутия. Това е павилион за пликосе, листове и марки.

Модел: Тази госпожа е продавачка на павилиона в пощата. Тя продава пликосе, листове и марки. (химикалки, вестници и списания, пощенски картички)

Модел: Този студент иска пликосе, листове и марки от продавачката. Той казва: – Моля, дайте ми два плика, десет листа и две марки! (химикалки, моливи, вестници, списания, книги)

Модел: Продавачката дава пликосе, листове и марки на студента. Тя казва: – Ето, заповядайте пликосете, листовете и марките. (химикалки, моливи, вестници, списания, книги, тетрадки)

Упражнение 5 Трансформирайте текстовете по лице – аз, ти, тя, ние, вие, те.

Той взема пликосете, листовете и марките и дава пари. Той плаща. Той купува пликосе, листове и марки от пощата.

Вие откъде купувате пликосе, листове и марки? – **Аз** купувам пликосе, листове и марки от павилиона в пощата. (ти/аз, той/той, тя/тя, вие/ние, те/те)

Как купувам пликосе, листове и марки?

Аз излизам откъщи и отивам в пощата. Отварям вратата, влизам вътре и спирам пред павилиона.

Аз казвам на продавачката:

- Моля, дайте ми 10 плика, 10 листа и 10 марки по 40 стотинки.

Продавачката дава пликосете, листовете и марките. Аз плащам и излизам от пощата.

	<u>купувам</u>	<u>отивам</u>	<u>излизам</u>	<u>влизам</u>	<u>спирам</u>	<u>казвам</u>	<u>плащам</u>
Аз	купувам	отивам	излизам	влизам	спирам	казвам	плащам
Ти	купуваш	отиваш	излизаш	влизаш	спираш	казваш	плащаш
Той	купува	отива	излиза	влиза	спира	казва	плаща
Тя	купува	отива	излиза	влиза	спира	казва	плаща
То	купува	отива	излиза	влиза	спира	казва	плаща
Ние	купуваме	отиваме	излизаме	влизаме	спираме	казваме	плащаме
Вие	купувате	отивате	излизате	влизате	спирате	казвате	плащате
Те	купуват	отиват	излизат	влизат	спират	казват	плащат
Ти	Купи!	Иди!	Излез!	Влез!	Спри!	Кажи!	Плати!
Вие	Купете!	Идете!	Излезте!	Влезте!	Спрете!	Кажете!	Платете!

Упражнение 6 Попълнете празните места в диалога. Напишете диалога.

Диалог

- Имате ли речници?
-
- Моля, дайте ми два речника.
-
- Един българско-турски и един турско-български речник.
-! А моливи искате ли?
- Да, благодаря.
- Колко
-
- Искате ли тетрадки?
- Не,
- Дайте ми 48 лева и 90 стотинки!
-
- Довиждане!

Упражнение 7 Попълнете празните места в текста.

Това е една Аз влизам в пощата. Аз искам от продавачката, и

..... . Аз казвам:

- Моля, дайте ми плика, листа и марки.

Продавачката дава, и Тя 50 лева и 80 стотинки. Аз нямам 80 Аз давам 52 лева. Продавачката ми 1 лев и 20 стотинки. Аз пликите, листовите и марките и излизам пощата.

Четене и запомняне

Упражнение 6 Прочетете диалозите и ги запомнете. Говорете с колежата до Вас.

Диалог

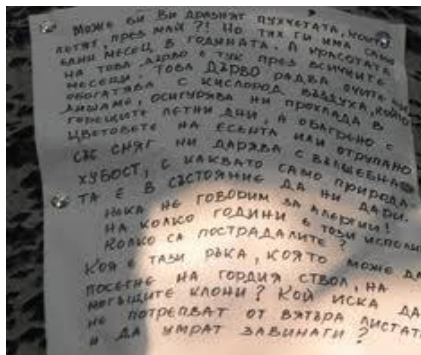
- Имате ли пликосе, листове и марки?
- Да, имаме. Колко плика, колко листа и колко марки искате?
- Моля, дайте ми три плика, десет листа и три марки .
- Повторете, моля! Колко марки искате?
- Три марки – две по 60 стотинки и една марка от 20 стотинки.
- Заповядайте! Дайте ми 3 лева!
- Заповядайте 5 лева!
- Благодаря! Вземете 2 лева ресто.
- Благодаря! Довиждане!
- Довиждане!

Диалог

- Откъде купуваш пликосе и листове?
- От павилиона в пощата.
- Как купуваш пликосе и листове?
- Аз отивам в пощата и искам от продавачката 10 плика и 10 листа. Продавачката ми дава пликосе и листовите. Аз плащам.
- Колко лева плащаш?
- Плащам 4 лева.
- Сега имаш ли пликосе и листове?
- Да, имам 2 плика и 2 листа. Искаш ли?
- Да, дай ми един плик и един лист.
- Ето, заповядай!

Приложение на наученото

Какво е това?

Колко плика има тук?

Колко писма има тук?

Колко листа има тук?

Колко марки има тук? Колко струват марките?

Колко лева има тук?

Колко стотинки има тук?

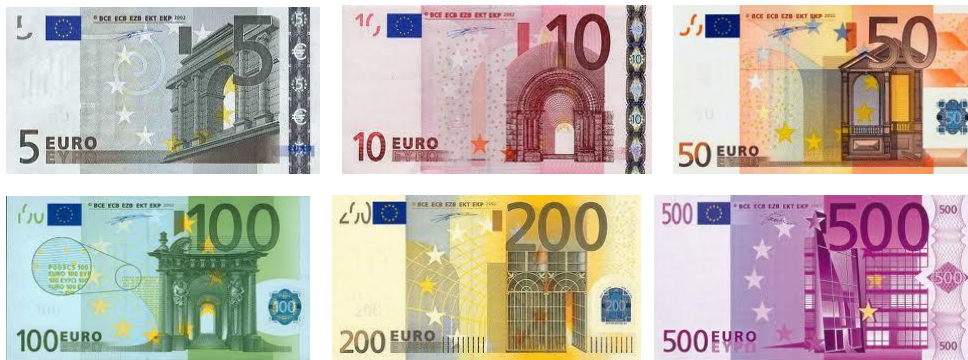

Колко евро има тук?

Колко евро има тук?

Какво има той? Какво прави той?

Какво има тя?

Какво има тук?

Какво прави?

Какво купувате от павилиона?

Какво прави той? Откъде купува вестник?

Къде е тя? Какво прави тя? Напишете диалог.

Запомнете структурите

Дайте ми...!
Колко струва?
Колко струват?
Какво желаете?
Какво обичате?

Речник
 Пети урок (Fifth lesson)
 Поща, пари (A Post Office, Money)

Лексика (vocabulary)	Структури (structures)	Граматика (grammar)
плик envelope	Дайте ми...! <i>Give me...</i>	Множествено число на едносрични съществителни имена (<i>плик – пликове</i>) Plural forms of one-syllable nouns, masculine gender (<i>envelope – envelopes</i>)
лист sheet of paper	Колко струва? <i>How much does it cost?</i>	
марка stamp	Какво желаете? <i>What do you need?</i>	
поща post, mail, post office	Какво обичате? <i>What do you like/want to buy?</i>	Бройна форма Counted (numbered) form Само съществителни имена на неодушевени предмети от мъжки род (<i>два стола</i>) Only for nouns of inanimate objects in masculine gender + cardinal numbers (<i>two chairs</i>)
пощенска кутия letter-box, mail-box		
колет parcel		
пари money		
лев lev		
стотинка coin		
имам to have, to own, to possess		
нямам I don't have		
давам to give		
искам want		
павилион pavilion, kiosk, stall		
продавачка seller, saleswoman		
купувам to buy		
отивам to go		
излизам to go out, to leave		
влизам to come in, to enter		
ресто change, odd money		